

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE						
Jméno a příjmení studenta	Gabriela Kadlčková					
Název práce	Rozvoj sociálních dovedností dětí předškolního věku z pohledu učitele					
Jméno a příjmení oponenta práce	prof. PhDr. Ivo Jirásek, Ph.D.					
Studijní obor/program	Učitelství pro mateřské školy					
Forma studia	Prezenční					
Kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení dle stupnice ECTS					
Formální stránka práce						
Přehlednost a členění práce	A					
Úroveň jazykového zpracování (odborná, gramatická i stylistická úroveň textu)	A					
Dodržení formálních náležitostí (rozsah práce, dodržení citační normy, estetická úprava, kvalita abstraktu, práce s grafickým, tabulkovým či jiným materiálem)		B				
Teoretická část práce						
Formulace cílů práce		B				
Analýza a syntéza problému		B				
Práce s odbornou literaturou (rozsah a aktuálnost použité literatury, hloubka zpracování použité literatury)			C			
Praktická část práce						
Bakalářská práce teoreticko-výzkumného charakteru						
Věcná správnost výzkumných cílů		B				
Adekvátnost výzkumných metod vzhledem k výzkumným otázkám (druh výzkumu, výzkumné strategie, výzkumný soubor, použité metody a techniky zpracování)			C			
Bohatost získaných dat, adekvátnost zpracování dat, analýza dat a interpretace dat				D		
Splnění výzkumných cílů a formulace závěrů práce			C			
Celková kvalita a přínos práce						
Kvalita, náročnost a originalita řešení zvoleného tématu		B				
Odborný přínos práce a možnost jejího praktického využití			C			
Odůvodnění hodnocení práce:						
<p>Teoretická část práce vychází – žel – ze zdrojů zejména učebnicové provenience, takže dikce výpovědi zůstává ve vysoké míře příliš obecného charakteru. Tím jsou některé uváděné informace veskrze nadbytečné (např. kapitolu 1.1 lze vyřešit jedním časovým údajem s odkazem na zdroje; není zřejmé, proč jsou uváděny profesní kompetence učitele, když se k nim dotazování nevztahuje), jiné naopak absentují (např. proč plně nekorespondují uváděné sociální dovednosti na s. 19 se zněním dotazníku a jeho odpověďmi na s. 36).</p> <p>Problematičtější je však metodologické zakotvení. Jestliže z relativně obecného teoretického rámce, v němž všechny odkazované zdroje poukazují na důležitost rozvoje sociálních dovedností v mateřské škole, nevyplývá přísně konkretizovaný „research gap“, zjišťují se následně informace, které lze předpokládat i bez tázání. Jako příklad si zvolme tvrzení, že sociální dovednosti si osvojujeme po celý život (s. 9), že mateřská škola je prostorem, kde dochází k začleňování do společnosti (s. 13) a kde lze „lépe rozvíjet u dětí například kooperaci, komunikaci, empatii atd.“ (s.</p>						

15). Dá se proto s vysokou mírou pravděpodobnosti předpokládat, že i učitelé v MŠ budou vnímat rozvoj sociálních dovedností u dětí předškolního věku za důležitý. Zjištěná odpověď zní, že pro 81,7 % rozhodně ano, pro 18,3 % spíše ano. Co tento údaj znamená? Výsledky poukázaly na to, že „učitelé mateřských škol považují osvojování si sociálních dovedností za velmi zásadní“ a tyto by se měly rozvíjet po celou dobu docházky (s. 51). Předpokládala autorka, že budou učitelé odpovídat radikálně jinak? Nebo proč takovou otázku vůbec pokládala?

Zmíněná ukázka poukazuje na nesnáze, jež s sebou nese tvorba vlastního výzkumného nástroje. Protože tvorba dotazníku rozhodně není triviální záležitostí a představuje poměrně komplikovaný proces (včetně ověření psychometrických náležitostí dotazníku, což vyžaduje sofistikované statistické procedury), většinou se u kvalifikačních prací doporučuje využívat standardizovaných dotazníků, nikoliv anket vlastní provenience. Zde totiž nemáme měřítko, co vlastně naměřená data znamenají. Ponechme stranou např. smysluplnost uvádění barevného grafu, kde jsou totožné údaje ode všech respondentů (s. 32), ale tažme se, co třeba znamená, že 70,6 % respondentů vnímá jako vhodné časové období pro rozvoj sociálních dovedností průběh celé docházky do MŠ. Co s tímto údajem můžeme dělat? A co zbývajících 30 %, kteří vnímají jako vhodné časové období jiné? Nebo že pro 63,3 % odpovědí je rozvoj sociálních dovedností rozhodně výhodou, zatímco pro 36,7 % spíše výhodou? K čemu nám tyto informace mohou posloužit a prohloubit naše poznání? Zkrátka: kolegyně věnovala poměrně velké úsilí a energii tomu, aby získala velké množství odpovědí na otázky, které vnímá jako důležité, a seznámila nás s jejich četností. Pokud se však budeme ptát po interpretaci získaných údajů, po jejich smyslu, dozvíme se, že by se učitelé MŠ „měli více zaměřit na sociální vývoj dítěte“ (s. 52). Z čeho kolegyně zjistila, že se tak v současnosti neděje dostatečným způsobem?

Po formální stránce lze práci považovat za vynikající, povšiml jsem si pouze nejednotnosti zápisu názvů článků v zahraničních časopisech (malá versus velká počáteční písmena u položek 1 a 18 versus 12 a 17).

Otázky k obhajobě:

1. Co z vámi získaných odpovědí považujete za informaci nejvíce smysluplnou a nejvíce překvapující?
2. Jste si jistá, že jediným limitem vašeho výzkumného šetření je zaslání dotazníku elektronickou formou, vyznačující se návratností 79,6 % (s. 50)?

Celkové hodnocení*

Datum: 9. května 2022

Podpis:

* Výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých kritérií hodnocení práce.